

## ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК: 657.1

JEL Classification M40, M41

DOI 10.33111/EE.2023.50.KulykY\_ShilvinskaO\_ZdirV

**Y. Kulyk**

*Accounting and Finance Lecturer  
Cherkasy State Business College*

**Ю. М. Кулик**

*викладач кафедри  
«Обліку та фінансів»  
Черкаського державного бізнес-  
коледжу*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0933-6884>

**O. Shilvinska**

*Accounting and Finance Lecturer  
Cherkasy State Business College*

**О. Л. Шільвінська**

*викладач кафедри  
«Обліку та фінансів»  
Черкаського державного бізнес-  
коледжу*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6463-1050>

**V. Zdir**

*PhD in Economics,  
Head of Accounting and Finance  
Department  
Cherkasy State Business College*

**В. А. Здір**

*к.е.н., завідуючий кафедри  
«Обліку та фінансів»  
Черкаського державного бізнес-  
коледжу*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1558-9618>

## ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

АНОТАЦІЯ. У статті досліджено сутність поняття запаси і виробничі запаси, спираючись на дослідження різних науковців. Наведено класифікацію запасів за класифікаційними ознаками. Досліджено особливості організації синтетичного й аналітичного обліку виробничих запасів. Проаналізовано основні проблемні питання з обліку виробничих запасів. Визначено, що однією з основних проблем сільськогосподарських підприємств є відсутність аналітичного обліку виробничих запасів, тобто їх деталізації. Запропоновано варіант вдосконалення обліку виробничих запасів: розроблено модель аналітичних рахунків, посилення контролю з боку працівників бухгалтерії за правильністю оформлення первинних документів з обліку і руху виробничих запасів. Проаналізовано особли-

вості обліку запасів сільськогосподарського призначення із застосування рахунків 27 і 208.

**КЛЮЧОВІ СЛОВА:** облік, запаси, виробничі запаси, сільське господарство, малоцінні і швидкозношувані предмети, сировина, тара, паливо, комплектуючі матеріали, запчастини.

## **WAYS OF IMPROVING OF PRODUCTION STOCK ACCOUNTING AT AGRICULTURAL ENTERPRISE**

**ANNOTATION.** Inventories are an important accounting and economic category, and an object of accounting; they occupy a significant place in current assets and participate in the formation of the final product of the enterprise's activity and are included in the value of its own capital. The main condition for the economic activity of agricultural enterprises is a sufficient volume and rational use of production stocks, at the expense of which they function, ensuring the further development of social and economic relations.

The article examines the essence of the concepts of stocks and production stocks based on the research of various scientists. The classification of stocks according to classification features is given. Peculiarities of the organization of synthetic and analytical accounting of production stocks have been studied. It has been determined that analytical accounting is carried out in terms of their names or homogeneous groups, with the help of warehouse accounting cards, which are placed in the file cabinet by technical groups in accordance with the nomenclature-price list. The main problematic issues in accounting for production stocks are analyzed. It has been determined that one of the main problems of agricultural enterprises is the lack of analytical accounting of production stocks, that is, their detailing. To improve the accounting of production stocks: a model of analytical accounts was developed, it was proposed to strengthen the control of the accounting staff over the correctness of the primary documents on the accounting and movement of production stocks.

**KEY WORDS:** accounting; production stocks, agriculture, low-value and perishable items, raw materials, containers, fuel, components, spare parts

**Вступ.** Товарно-матеріальні запаси є важливою обліково-економічною категорією та об'єктом обліку займають важливе місце в оборотних активах, беруть участь у формуванні кінцевого продукту діяльності підприємства, входять до вартості власного капіталу підприємства. Основними умовами господарської діяльності сільськогосподарських підприємств є достатність виробничих запасів і раціональне використання за рахунок виробничих запасів забезпечення подальшого розвитку соціально-економічних відносин.

Ураховуючи високий рівень конкуренції, постійну зміну відносин між виробниками, постачальниками, покупцями, країнами, зростання ризику і відповідальності суб'єктів господарювання за резуль-

тати діяльності, є однією з основних умов отримання прибутку у сільському господарстві, управління виробничими запасами. Якісна достовірність інформації є основним джерелом системи бухгалтерського обліку. Постійні зміни чинного законодавства України, умов використання капіталу, зростання вимог користувачів до інформації, трансформація вітчизняного бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів об'єктивно мають поглибити дослідження проблем обліку виробничих запасів сільськогосподарських підприємств.

**Постановка завдання.** Проаналізувати сутність поняття «запаси» і «виробничі запаси», основні проблемні питання з обліку виробничих запасів і запропонувати шляхи вдосконалення аналітичного обліку виробничих запасів на сільськогосподарських підприємствах

**Результати.** Термін «виробничі запаси» найповніше характеризує матеріальні елементи виробництва, головна мета яких є обробка у процесі виробництва, формування основи виробів, при цьому враховується можливість перебування їх у складі резервів у вигляді виробничих запасів на складі [7]. Однак більшість авторів під терміном «запаси» розуміють запас матеріальних ресурсів, який не використовується в поточній діяльності підприємства, а зберігається за непередбачених обставин. Визначення терміну виробничих запасів наведено у табл. 1.

*Таблиця 1*

**ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНА «ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ»**

| № з/п | Автор            | Визначення                                                                                                                                                                                           |
|-------|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1     | Задорожній З. В. | Виробничі запаси відображають основні та допоміжні предмети праці, які необхідні для виробничого процесу                                                                                             |
| 2     | Сопко В. В.      | Виробничі запаси — це сукупність матеріальних благ, які були виготовлені не зрозуміло в яких цілях, та вряд чи колись взагалі їх використають за призначенням                                        |
| 3     | Бутинець Ф. Ф.   | Виробничі запаси — це майно, яке розміщене на основних складах підприємства та ще використане в початковій стадії обробки чи це певна його частинка, призначена для споживання у виробництві         |
| 4     | Лень В. С.       | Виробничі запаси — це предмети праці, які підготовлені до виробничого процесу та складаються з сировини, матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів МШП, тари і тарних матеріалів, запасних частин |

| № з/п | Автор           | Визначення                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5     | Лишиленко О. В. | Виробничі запаси — це основні матеріальні оборотні активи підприємств, які є головною умовою для здійснення необхідного виробничого процесу                                                                                                                     |
| 6     | Грабова Н. М.   | Виробничі запаси є частиною оборотних засобів підприємства, до їх складу входить сировина, матеріали, МШП, незавершене виробництво, готова продукція та товари для перепродажу                                                                                  |
| 7     | Ткаченко В. М.  | Запаси — це оборотні активи у матеріальній формі, які перебувають у власності підприємства та здійснюють його функціонування і будуть застосовані, як очікується, протягом одного операційного циклу                                                            |
| 8     | Голов С. В.     | Виробничі запаси належать до предметів праці, які необхідні для виробництва готової продукції, але не беруть пряму участь у виробничому процесі, використовуються протягом одного господарського циклу і всю вартість переносять на вартість кінцевої продукції |

Для синтетичного обліку запасів призначено 2 клас Плану рахунків «Запаси», а для виробничих запасів рахунки 20 «Виробничі запаси» та 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» [6].

Рахунок 20 «Виробничі запаси» призначений для узагальнення інформації відносно стану та руху сировини і матеріалів, що належать підприємству (включаючи сировину і матеріали в дорозі та в переробці), будматеріали, запчастини, сільськогосподарські ресурси, паливо, тара і пакувальні матеріали, переважно відходи виробництва. По дебету рахунку 20 «Виробничі запаси» відображається надходження товарно-матеріальних цінностей, їх дооцінка, безкоштовне отримання, за кредитом — вибуття на виробництво, будівництво, переробку, передачу, уцінка, безкоштовну передачу.

Рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» призначений для обліку та узагальнення інформації про наявність і рух МШП. До МШП належать предмети, які не використовуються більше від одного року або споживаються протягом нормального господарського циклу, зокрема: інструменти, побутовий інвентар, спеціальне обладнання, спеціальний одяг, спеціальне взуття та постільна білизна, незалежно від їх вартості та терміну

корисного використання, тимчасові споруди, пристосування та обладнання, тара для зберігання товарно-матеріальних цінностей на складах або для здійснення технічних процесів тощо. За дебетом рахунку 22 відображаються придбані (отримані) або виготовлені МШП, за кредитом — за обліковою вартістю вибуття, списання, нестачі та збитки внаслідок пошкодження.

Рахунок 20 «Виробничі запаси» має субрахунки, які наведено в табл. 2 [5].

*Таблиця 2*

**ОБ'ЄКТИ, ЩО ОБЛІКОВУЮТЬСЯ НА РАХУНКУ 20 «ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ»**

| Шифр | Назва субрахунку                                 | Характеристика субрахунку                                                                                                                                                                                                        |
|------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 201  | Сировина й матеріали                             | Відображають наявність та основні операції з сировиною й матеріалами, обліковуються основні матеріали, що використовуються підрядними будівельними організаціями, ведеться облік допоміжних матеріалів                           |
| 202  | Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби | Обліковуються напівфабрикати, комплектуючі вироби, придбані для комплектування продукції, що випускається, які потребують додаткових витрат праці для їх обробки                                                                 |
| 203  | Паливо                                           | ОБЛІКОВУЄТЬСЯ паливо, що купується чи заготовлюється для технологічних потреб виробництва, оплачені талони на бензин, дизельне паливо, газ і мастильні матеріали                                                                 |
| 204  | Тара й тарні матеріали                           | Обліковується наявність та рух всіх видів тари, крім тари, яка використовується як господарський інвентар, а також матеріали й деталі, які використовують для її ремонту                                                         |
| 205  | Будівельні матеріали                             | Відображається рух будівельних матеріалів, конструкцій і деталей, обладнання та комплектуючих виробів, які підлягають монтажу, та інших запасів, необхідних для виконання будівельно-монтажних робіт                             |
| 206  | Матеріали, передані в переробку                  | Призначений для обліку матеріалів, переданих у переробку на сторону та які надалі включаються до складу собівартості отриманих з них виробів.                                                                                    |
| 207  | Запасні частини                                  | Призначений для обліку запасних частин, готових деталей, вузлів, агрегатів, які використовуються для проведення ремонтів, заміни зношених частин машин, обладнання, транспортних засобів, інструменту, а також автомобільних шин |

| Шифр | Назва субрахунку               | Характеристика субрахунку                                                                                                                                                                                                                                          |
|------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 208  | Матеріали сільгосп призначення | Призначений для обліку мінеральних добрив, отрутохімікатів для боротьби зі шкідниками та хворобами сільгосп культур, біопрепаратів, медикаментів, хімікатів, що використовуються для боротьби з хворобами сільськогосподарських тварин, саджанці, насіння та корми |
| 209  | Інші матеріали                 | Призначений для обліку відходів виробництва, невіправного браку, матеріальних цінностей, одержаних від ліквідації основних засобів, які не можуть бути використані як матеріали, палива або запчастин, зношених шин, бланків суворого обліку                       |

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться за матеріальною групою, місцем зберігання та відповідальним особами. Дані аналітичних рахунків узагальнюються в оборотних відомостях. Кожне підприємство має відкрити аналітичний рахунок відповідно до кількості наявних запасів. Аналітичний облік ведеться за допомогою карток складського обліку за назвами запасів або однорідними групами, які розміщуються в картотеках, за технічними групами згідно з іменними прејскурантами.

Основними проблемними питаннями з обліку виробничих запасів виступають:

- удосконалення документації оперативного та аналітичного обліку запасів,
- здійснення обміну на неподібні виробничі запаси;
- неналежний рівень контролю та оперативного нагляду за процесом формування запасів;
- обмежений контроль за використанням виробничих запасів.

Для вирішення проблемних питань слід розробити основні напрями і чіткі рекомендації з удосконалення методики обліку виробничих запасів на підприємстві. Для вирішення зазначених проблемних аспектів пропонується основні напрями удосконалення обліку виробничих запасів [9]:

- видача розпорядчих документів відповідальним за виконання тієї чи іншої господарської операції, що має право підпису на оригіналі документу;
- бухгалтери мають контролювати правильність оформлення первинних документів з обліку виробничих запасів (включення в обов'язок бухгалтера, що робить обробку документа, цієї функції через посадові інструкції та встановлення відповідальності за її недотримання);

- розроблення аналітичних рахунків з метою детального контролю за рухом запасів підприємства.

Модель структури рахунку 20 «Виробничі запаси» наведено у табл. 3.

Таблиця 3

**МОДЕЛЬ СТРУКТУРИ РАХУНКУ 20 «ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ»**

| За чинною методикою                                              | Рекомендований варіант                                          |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Субрахунок 201<br>«Сировина і матеріали»                         | 201/1 «Сировина»                                                |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                  | 201/2 «Матеріали»                                               | 201/21 «Основні матеріали»<br>201/22 «Допоміжні матеріали»<br>201/23 «Зворотні відходи»                                                                                                                                                                      |
| Субрахунок 203<br>«Паливо»                                       | 203/1 «Паливо»                                                  | 203/11 «Паливо на виробничі цілі»<br>203/12 «Паливо на технологічні цілі»<br>203/13 «Паливо на перепродаж»                                                                                                                                                   |
| Субрахунок 204<br>«Тара і тарні матеріали»                       | 204/1 «Тара»                                                    | 204/11 «Тара одноразового використання»<br>204/12 «Тара багаторазового використання»                                                                                                                                                                         |
| Субрахунок 205<br>«Будівельні матеріали»                         | 205/1 «Будівельні матеріали»                                    | 205/11 «Будівельні матеріали власного виробництва»<br>205/12 «Будівельні матеріали покупки»                                                                                                                                                                  |
| Субрахунок 207<br>«Запасні частини»                              | 207/1 «Запасні частини»                                         | 207/11 «Запасні частини для тракторів»<br>207/12 «Запасні частини до автомобілів»<br>207/13 «Запасні частини до комбайнів»<br>207/14 «Запасні частини до сільськогосподарських машин»<br>207/15 «Деталі, вузли, агрегати»                                    |
| Субрахунок 208<br>«Матеріали сільськогосподарського призначення» | Субрахунок 208/1 «Матеріали сільськогосподарського призначення» | 208/11 «Зелена маса, сінаж, силос»<br>208/12 «Солома озима»<br>208/13 «Ярі зернові культури»<br>208/14 «Кормові буряки»<br>208/15 «Зерно з насінницьких ділянок»<br>208/16 «Мінеральні добрива»<br>208/17 «Біопрепарати»<br>208/18 «Медикаменти та хімікати» |

*Джерело:* розроблено авторами.

В Інструкції із застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку є протиріччя щодо обліку виробничих запасів. З одного боку, рекомендовано обліковувати на субрахунку 208 «Сільськогосподарські матеріали» рахунку 20 «Виробництво» корми, насіння та розсаду (зокрема, придбані і власного виробництва), які використовуються підприємством для посадки, посіву та відгодівлі. З другого боку, у цій же Директиві пропонується вести облік продукції власного виробництва та іншого невиробничого споживання (виданого або реалізованого працівникам, переданого іншим невиробничим підприємствам) для реалізації на рахунку 27.

Рекомендуємо облік продуктів для споживання зберігати в тому ж обліковому записі у тваринницькому секторі підприємства, що й корми, а також продукти, вирощені виключно для відгодівлі тварин (наприклад, сире м'ясо, корми та отримані в процесі перетворення продукту в товарну форму) [3]. Тож, одні і ті ж матеріальні цінності, одного призначення, обліковувати на двох рахунках. Проте наступні виробничі запаси, такі як насіння, посадковий матеріал, корми, супутня продукція та відходи — це виробничі запаси, тому що їх використовуватиме підприємство, тому доцільніше обліковувати дані запаси на субрахунку 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення» рахунку 20 «Виробничі запаси», а не на рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського призначення» і у балансі вони повинні також знаходитися в складі виробничих запасів.

Стосовно рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського призначення», то в його складі має обліковуватися лише сільськогосподарська продукція, що реалізується, тобто не буде використується даним підприємством. Окремо необхідно обліковувати покупні виробничі запаси і власного виробництва, так як методи їх оцінки при надходженні та вибутті різні [9].

На цьому рахунку доцільно обліковувати лише продукцію, вироблену в сільськогосподарських підприємствах, для продажу на сторону, працівникам як оплату праці, невиробничого призначення. На цьому рахунку також обліковується виробнича продукція, використання якої неможливо визначити одразу, а після попередньої обробки та ідентифікації її використання як насіння чи корму має бути перенесена з рахунку 27 на субрахунок 208 для включення до виробничих запасів.

Продукцію сільськогосподарського виробництва, яка споживається у вигляді кормів, насіння, має обліковуватися на субрахунку 208 (сінаж, силос, зелена маса, солома, різні сорти зернових культур, кормові буряки, зерно з насінницьких ділянок), тобто формується до складу виробничих запасів.



Пропонується в звіті про фінансовий стан виділити окрему статтю «Продукція сільськогосподарського виробництва», в якій відображати вартість продукції для продажу або продукції, яка призначена для використання у невиробничих цілях.

Особливістю бухгалтерського обліку АПК є закриття рахунків обліку витрат наприкінці року. Це здійснюється шляхом калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції, тобто порівняння планової ціни сільськогосподарської продукції з фактичною.

Облік продукції сільського господарства необхідно відображати на рахунку 27 у розрізі субрахунків, які підприємство відкриває самостійно за кожним видом продукції, а саме: [7]:

27/1 — «Продукція рослинництва»;

27/2 — «Продукція тваринництва»;

27/3 — «Промислова продукція».

Заготівля виробничих запасів пропонує наступні дії, які необхідні для її ефективного проведення, а саме: проводити організацію заготівлі сировини і матеріалів для цілей обліку:

- впровадити чіткий реєстр постачальників виробничих запасів;
- формування договорів на заготівлю;
- тотальний контроль якості заготовленої сировини.

Наказ облікової політики підприємства відносно запасів має включати такі пункти:

– одиницею бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування;

– запаси є активом при умові, що підприємство в майбутньому може отримати економічні вигоди для себе, а також їх вартість має бути точно і повно визначена;

– первісну вартість запасів, які отримані за певну плату необхідно визначати за собівартістю згідно з П(С)БО 9;

– первісну вартість запасів, які вироблені власними силами підприємства, визначати згідно з П(С)БО 16;

– запаси відображати в бухгалтерському обліку та звітності за первісною вартістю;

– під час передачі запасів у виробничий процес чи в продаж, чи іншому вибутті їх оцінку здійснювати за методом середньозваженої собівартості [10];

– виявити запаси, які не принесуть у майбутньому економічну вигоду, визнавати неліквідними і списувати в обліку, а також не відображати в балансі, а відображати на субрахунку позабалансового рахунку 07.

Основні шляхи зменшення виробничих запасів призводять до:

- добросовісне використання;
- прибрати зайві матеріальні запаси;
- удосконалення нормування, удосконалення організації постачання, зокрема, встановлення чітких договірних умов щодо постачання і забезпечення їх виконання;
- найкращий вибір постачальників;
- покращення транспортних операцій, але важливу роль відіграє вдосконалення організації управління складом.

**Висновки.** Проблеми обліку виробничих запасів на сьогодні є досить важливими, оскільки їх виявлення та усунення підвищить результативність діяльності підприємства.

Тож, для забезпечення ефективного розвитку підприємств та зростання виробничого потенціалу в сучасних умовах господарювання необхідно:

- правильно визначати первісні витрати при виготовленні запасів на підприємство, що гарантується впровадженням інформаційних технологій до обробляти економічну інформацію;
- підвищити ефективність інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємства
- уточнити процедури обліку та контролю для організації руху запасів підприємства (кожен центр застосовує відповідальність за метод обліку, заходи контролю та оперативні норми для процесу формування запасів);
- удосконалити систему обліку для оцінки та облік виробничих запасів;
- складський облік для забезпечення правильного надходження, зберігання та відпуску цінностей, важлива правильна організація інвентаризації.

### **Література**

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансований облік. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін. ]; під заг. ред. Ф. Ф. Бутинця. — 8-ме вид., доп. і перероб. — Житомир: ПП «Рута», 2009. — 912 с.
2. Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 07.01.2023).
3. Левченко З. М Організація бухгалтерського обліку виробничих запасів аграрного підприємства // Економіка і суспільство. — 2016. — Випуск № 3. — С. 517-521.

4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затв. наказом Мініфіну України від 30.11.99 р. № 291: сайт. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 07.01.2023).

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 07.01.2023).

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 17.12.2022).

7. Поліщук О. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління виробничими запасами аграрних підприємств. Інфраструктура ринку. 2020. № 42. С. 367–371.

8. Сук Л. К. Фінансовий облік: [навч. посіб.] / Л.К. Сук, П.Л. Сук. — К.: Знання, 2016. — 663 с.

9. Темченко Т. А. Чвертко Л. А. Проблеми обліку виробничих запасів та напрями його вдосконалення на підприємстві. Економічні горизонти. 2017. № 1(2). С. 48–56.

10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: підручник для студентів екон. спец. вищ. навч. зал. — 6-те вид. — Київ: А. С. К., 2018. — 784 с

## **References**

1. Butynets F. Financial accounting. Textbook for students specializing in «Accounting and Auditing» of higher educational institutions [F. F. Butynets and others. ]; under general ed. F. F. Butynets. — 8th ed., add. and processing. — Zhytomyr: PE «Ruta», 2009. — 912 p.

2. Instructions on the application of the Chart of accounts for the accounting of assets, capital, liabilities and economic transactions of enterprises and organizations: Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated November 30, 1999 No. 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (date of application: 07.01.2023).

3. Levchenko S. Organization of accounting of production stocks of an agrarian enterprise // Economy and society. — 2016. — Issue No. 3. — P. 517–521.

4. Chart of accounts for accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations. Approval by the order of the Ministry of Finance of Ukraine dated November 30, 1999 No. 29. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (date of application: 07.01.2023).

5. Accounting regulations (standard) 9 «Inventories»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 20.10.1999 No. 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (date of application: 07.01.2023).

6. On accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine dated 16.07.1999, No. 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (date of application 17.12. 2022).

7. Polishchuk O. Accounting and analytical support for the management of production stocks of agricultural enterprises. Market infrastructure. 2020. No. 42. P. 367—371.

8. Suk L. K. Financial accounting: [learning book] / L. K. Suk, P. L. Bough. — K.: Znannia, 2016. — 663 p.

9. Temchenko T. A. Chvertko L. A. Problems of inventory accounting and directions for its improvement at the enterprise. Economic horizons. 2017. No. 1(2). P. 48–56.

10. Tkachenko N. Accounting and financial accounting at enterprises of Ukraine: a textbook for students of economics. special higher education institutions. — 6th ed. — Kyiv: A.S.K., 2018. — 784 p.

*Стаття надійшла до редакції 09.03.2023*

УДК 657

JEL Classification M410

DOI 10.33111/EE.2023.50.MamontovaN\_LutsyshynaV

**N. Mamontova**

*Doctor of Economics, Professor, the  
Department of Finance, Accounting  
and Audit, National University  
«Ostroh Academy»*

**Н. А. Мамонтова**

*д.е.н., професор кафедри фінансів,  
обліку і аудиту,  
Національний  
університет «Острозька академія»*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2477-6335>

**V. Lutsyshyna**

*student of the Faculty of  
Economics, specializing in  
Accounting and Audit of National  
University «Ostroh Academy»*

**В. М. Луцишина**

*студентка економічного  
факультету, спеціальність  
«Облік і оподаткування»,  
Національний університет  
«Острозька академія»*

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0820-6881>

## **ІНТЕГРОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ**

АНОТАЦІЯ. У статті систематизовано та узагальнено підходи до трактування терміна «інтегрована звітність», які найчастіше використовуються науковцями для визначення його економічної сутності. Проаналізовано основні підходи і принципи інтегрованої звітності. Представлено різні складові звітності і розкрито сутність